

Uitzicht op landgoed Groot Bentveld waar het hek van Studio Job moeten komen. Foto Olivier Middendorp

De burens blijven boos om het hek

De bouw van een omstreden object van Studio Job voor een landgoed bij Zandvoort wordt voorlopig stilgelegd. Maar de burens willen dat het er definitief niet komt.

Door onze redacteur
JANNETJE KOELEWIJN

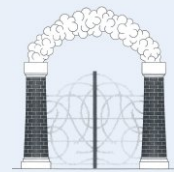
BENTVELD. Gerard Post telt af. „Een, twee, drie... tien.” Jasper, de Friese stabij, springt naar zijn voerbak. Eten! Dan worden twee buurmannen gebeld. „Komen jullie?”

Negen uur vanochtend, de Taxuslaan in het dorp Bentveld, bij Zandvoort, ligt er ook zonder sneeuw prachtig winters bij. Aan het begin van de straat staat de oude poort van het landgoed Groot Bentveld. Aan het eind van de straat liggen de betonnen fundamenten van een nieuw hek. Gestileerd bronskleurig prikkeldraad. Een paar meter daarachter de plek waar een kunstwerk moet komen. Twee gemetselde schoorstenen die door een boog van rookwolken met elkaar verbonden zijn. Een bel in het midden. Een tekst. *Ieder het zijne*, in het Latijn.

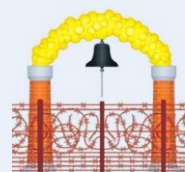
Concentratiekamp Buchenwald. Sinds die associatie in het programma *De Wereld Draait Door* gemaakt werd, is er in de straat opstand uitgebroken. Dit Nooit. Buurman Wim Post (geen familie van Gerard Post) zegt dat hij al gebeld is door iemand die vroeg in welke barak hij woonde.

Gisteren maakte de gemeente Zandvoort bekend dat de bouw van

Ontwerptekeningen van hek en kunstwerk

Links het ontwerp zoals het is ingediend bij de gemeente Zandvoort voor de aanvraag van een bouwvergunning. Rechts de tekening die Job Smeets van Studio Job liet zien in *De Wereld Draait Door* van 6 december.

het kunstwerk voorlopig is stilgelegd. Drie maanden zal er worden onderzocht of het project kan worden afgelast. Kan nog moeilijk worden, want de vergunning is allang verleend, op 11 juni 2010. Zes weken heeft het ontwerp toen ter inzage gelegen. Niemand was komen kijken, niemand had bezwaar aangetekend. Het ging om een kunstwerk, schreef de gemeente in de vergunning, dat de ‘groene uitstraling’ van Bentveld niet aantastte en ‘stedenbouwkundig passend’ was.

De stabij krijgt een schaalteje karnemelk, de buurmannen krijgen koffie. Het zijn ondernemers, alle drie. Projectontwikkeling, voedingsmiddelen, recycling. Ze wonen al jaren aan de Taxuslaan. Nee, ze wisten niet dat buurman Jack Bakker van landgoed Groot Bentveld van plan was om zó'n hek en zó'n kunstwerk om zijn bezit heen te plaatsen. Hoe hadden ze dat kunnen weten? Wie leest er nou die kleine annonces die de gemeente in het plaatselijke krantje zet?

Ze zagen de tekeningen pas toen de ontwerper, Job Smeets van Studio Job, ze op 6 december liet zien in het

tv-programma *De Wereld Draait Door*. „Welke mongool gaat dát in zijn tuin plaatsen?” Pardon, het woord ‘mongool’ is niet gezegd. Kijk, het oorspronkelijke ontwerp, met alleen de schoorstenen en zonder bel en tekst, dat hadden ze nog wel acceptabel gevonden. Je had ook kunnen denken: Hoogovens. „Maar dit? Met die rook van de lijken van al die vermoorde mensen?”

Vermoedelijk heeft Jack Bakker, Job Smeets' opdrachtgever, zelf de bouw laten stilleggen, want juridisch is hij de enige die dat nu kan doen. Maar het valt niet na te gaan, want Jack Bakker is onbereikbaar, ook voor zijn burens, al tijden. Dat is wat de drie buurmannen hem kwalijk nemen: dat hij niet met hen communiceert.

Hij schreef hun wel beleefde briefjes toen de bouw van het hek en het kunstwerk begon, afgelopen augustus. Hij hoopte dat ze niet te veel last zouden hebben van de werkzaamheden. Op 16 september schreef hij dat beton gestort zou worden, een omslachtige operatie. De overlast zou naar verwachting een dag duren.

Was dat niet heel beleefd van hem?

De mannen halen hun schouders op. Wat hebben ze daar nou aan. Jack Bakker had moeten vertellen wat daar straks aan de rand van zijn landgoed te zien zou zijn. Ze geloven er ook helemaal niks van dat het ontwerp nu zo zal worden aangepast dat mensen er geen aanstoot meer aan zullen nemen. Want dat is wat Job Smeets, de ontwerper, nu beloofd heeft. Hij is ook niet bereikbaar voor commentaar, maar zijn woordvoerder mailde vanochtend dat Studio Job heeft besloten „de oorspronkelijke plannen rond het plaatsen van het beeld te wijzigen”. Excuus aan de mensen die erdoor gekwetst zijn. Nooit de bedoeling geweest.

Ja, het bééld, mopperen de mannen. En het prikkeldraad dan? Dat is óók lelijk. Ze gaan door met hun opstand tot het project van de baan is.

In een brief op de geschiedenisite historiek.net legt Job Smeets uit wat zijn ideeën achter zijn ontwerp waren. Een hek, schrijft hij, is in beginsel lelijk. Het sluit mensen op of juist buiten. Het verdeelt en bakent af. In zijn werk zoekt hij altijd ‘zonder censuur’ naar een ‘archetype’ of ‘icoon’ dat de essentie van het te ontwerpen object het beste uitdrukt. Zo was hij uitgekomen bij het hek van een concentratiekamp. „Soms wordt een archetype vergroot en gedramatiseerd.” En dan kan het een karikatuur worden, een persiflage.

De drie buurmannen van de Taxuslaan voelen zich niet aangesproken. Als ze ze kunst willen zien, zeggen ze, gaan ze wel naar een museum.